

בַּיּוֹם הַהוּא, כָּפַת בְּכָל־אֶרֶץ, וְקָטִיר בְּכָל־אֶרֶץ. דְּהָא צְדִיק כְּפֹת
 הוּא בְּכָל סְטָרִין, וְקָטִיר בְּכָל־אֶרֶץ, וְדָא הוּא קְשׁוּרָא
 דְּמַהֲיִמְנוּתָא.

וּבְסֵפֶרָא דְּאֶגְדָּתָא שְׁפִיר קָאֵמַר, דְּכָל אֱלִין אֵינֹן
 אוֹשְׁפִיזִין, דְּזִמְיִנִין עִמָּא קְדִישָׁא בְּהַאי יוֹמָא,
 דְּבַעֲיִין לְאַשְׁכַּח לְהוּ, כִּיּוֹן דְּזִמְיִן לֹון. וּבְהוּ בְּעֵי בַר נֶשׁ
 לְמַלְכָּא בְּעוֹתִיָּה. זָכָאִין אֵינֹן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין אֲרַחוּי
 דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא, וַיְדַעִין אֲרַחוּי דְּאוֹרִיָּתָא, לְמַתָּהּ בְּאוֹרַח
 קְשׁוּט, לְמִזְכֵּי בְּהוּ בְּעִלְמָא דִּין וּבְעִלְמָא דְּאֵתִי.

בְּיוֹמָא דָּא נְפָקִי יִשְׂרָאֵל, בְּסִימָנִין רְשִׁימִין מִגּוּ מַלְכָּא,
 בְּגִין דְּאֵינֹן נְצַחִין דִּינָא. וּמָאִי סִימָנִין אֵינֹן,
 סִימָנִי מְהֵימְנוּתָא, חוֹתְמָא דְּמַלְכָּא עֲלָאָה. לְתַרֵּי בְּנֵי
 נְשָׂא, דְּעָאֵלוּ קָדָם מַלְכָּא לְדִינָא, וְלֹא יְדַעִי עֲלְמָא מֵאֵן
 מְנַיְיָהוּ נְצַח. נְפַק חַד לְגִיוֹן מִבְּנֵי מַלְכָּא, שְׁאִילוּ לוּ. אָמַר
 לֹון, מֵאֵן דִּיפּוּק וּבִידוּי סִימָנִין דְּמַלְכָּא, הוּא נְצַח.

כֶּן, כּוּלֵי עֲלְמָא עָאֵלִין לְדִינָא, קָדָם מַלְכָּא עֲלָאָה,
 וְדָאִין לֹון מִיוֹמָא דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכְּפוּרִים, עַד
 חֲמֵשׁ סָרִי יוֹמִין לִירְחָא. וּבִין כֶּן אֲשַׁתְּכַחוּ יִשְׂרָאֵל זָכָאִין
 כְּלָהוּ בְּתִיּוּבְתָא. טְרַחִין בְּסִפְהָ וּלְוֹלָב וְאֲתֵרוּג, וְלֹא יְדַעִי
 מֵאֵן נְצַח דִּינָא. מַלְאֲכֵי עֲלָאִי שְׁאֵלוּ מֵאֵן נְצַח דִּינָא.
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לְהוּ, אֵינֹן דְּמִפְקִי בִידִיָּהוּ
 סִימָנִין דִּילֵי, אֵינֹן נְצַחִין דִּינָא.

בְּהַאי יוֹמָא, נִפְקֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִשְׁמוֹ דְּמַלְכָּא,
 בְּתוֹשְׁבַחְתָּא דְּהֵלִילָא. עָאֲלִין בַּסְּפָה, אֶתְרוּג
 בְּשִׁמְאָלָא, לוֹלֵב בְּיַמֵּינָא. חֲמָאן כְּלָהוּ, דִּישְׂרָאֵל רִשְׁיִמִין
 בְּרִשְׁיִמִין דְּמַלְכָּא קִדְיִשָּׂא. פִּתְחֵי וְאֶמְרִי, (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי
 הָעָם שָׁפְכָה לֹו אֲשֶׁרִי הָעָם שָׁה' אֱלֹהִיו.

עַד כָּאן חֲדוּתָא דְּכֻלָּא, חֲדוּתָא דְּאוֹשְׁפִיזִין, וְאֶפִּילוּ
 אוּמוֹת הָעוֹלָם חֲדָאן בְּחֲדוּתָא, וּמִתְבָּרְכִין מִנְהָ. וְעַל
 דָּא (מְקַרְיָבִין) קִרְבָּנִין בְּכָל יוֹמָא עֲלִייהוּ, לְאַטְלָא עֲלִייהוּ
 שְׁלָם, וְיִתְבָּרְכוּן מִינָן. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, יוֹמָא חַד, דְּמַלְכָּא
 עֲלָאָה, דְּחַדִּי בְּהוּ בִישְׂרָאֵל. דְּכְתִיב, (במדבר כט) בַּיּוֹם
 הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תַהֲיֶיהָ לָכֶם. דְּהָא יוֹמָא דָּא מִן מַלְכָּא
 בְּלַחֲדוּי, חֲדוּתָא דִּילִיָּהּ בִישְׂרָאֵל. לְמַלְכָּא דְּזֻמִּין
 אוֹשְׁפִיזִין וְכו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח וְאָמַר, (שיר השירים ב) אֲנִי חֲבַצְלַת הַשָּׂרוֹן
 שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים, כַּמָּה חֲבִיבָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קַמִּי
 קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ, וְהִיא
 מְשַׁבַּחַת לִיָּהּ תְּדִיר, וְכַמָּה מְשַׁבְּחִין וּמְזַמְרִין אֲזַמִּינַת לִיָּהּ
 תְּדִיר לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. זַכָּאָה חוּלְקָהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
 דְּאֶחֱדָן בֵּיָּהּ בְּעַדְבָּא דְּחוּלְקָא קִדְיִשָּׂא. כַּמָּה דְּכְתִיב, (דברים
 לב) כִּי חִלַּק ה' עִמּוֹ וְגו'. אֲנִי חֲבַצְלַת הַשָּׂרוֹן, דָּא כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, דְּקִימָא בְּשִׁפּוּרֵיהּ דְּנוּי בְּגִנְתָּא דְּעַדָּן. הַשָּׂרוֹן,
 דְּהִיא שָׂרָה וּמְשַׁבַּחַת לְמַלְכָּא עֲלָאָה.

דְּבַר אַחַר אֲנִי חֲבַצְלַת הַשָּׁרוֹן, דְּבַעֲיָא לְאַשְׁקָאָה מִשְׁקִיו
 דְּנַחְלָא עֲמִיקָא, מְבוּעָא דְּנַחְלִין. כְּמָא דְּאֵת אָמַר,
 (ישעיה לז) וְהָיָה הַשָּׂרֵב לְאַגָּם. (נ"א ישעיה לג) וְהָיָה הַשָּׁרוֹן
 כְּעַרְבָּה) שׁוֹשְׁנַת הָעֲמָקִים, דְּקִימָא בְּעֲמִיקָתָא דְּכֻלָּא.
 מֵאֵן אֵינוֹן עֲמָקִים. כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (תהלים קל) מִמַּעַמְקִים
 קָרָאתִיךָ ה'. חֲבַצְלַת הַשָּׁרוֹן. חֲבַצְלַת, מֵהָהוּא אֶתֶר,
 דְּשִׁקְיוֹ דְּנַחְלִין נִפְקִין וְלֹא פִּסְקִין לְעֵלְמִין. שׁוֹשְׁנַת
 הָעֲמָקִים, שׁוֹשְׁנָה מֵהָהוּא אֶתֶר דְּאֶקְרִי עֲמִיקָא דְּכֻלָּא,
 סְתִים מְכָל סְטָרִין.

תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא יְרוּקָא כְּחֲבַצְלַת, דְּטֵרְפִין דִּילָהּ
 יְרוּקִין. לְבַתֵּר שׁוֹשְׁנַת, סוּמְקָא בְּגוּוֹנִין חוּוֹרִין.
 שׁוֹשְׁנָה בְּשִׁית טֵרְפִין, שׁוֹשְׁנַת, דְּאֶשְׁתַּנִּיאַת מְגוּוֹנָא
 לְגוּוֹנָא, וְשִׁנִּיאַת גּוּוֹנָהָא.

שׁוֹשְׁנַת, בְּקַדְמִיתָא חֲבַצְלַת, בְּעַדְנָא דְּבַעֲיָא לְאַזְדוּוּגָא
 בֵּיהּ בְּמִלְכָּא, אֶקְרִי חֲבַצְלַת. בַּתֵּר דְּאֵת דְּבִקְת
 בֵּיהּ בְּמִלְכָּא בְּאֵינוֹן נְשִׁיקִין, אֶקְרִי שׁוֹשְׁנַת. בְּגִין דְּכְתִיב,
 (שיר השירים ה) שְׁפֹתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים. שׁוֹשְׁנַת הָעֲמָקִים דְּהִיא
 מְשִׁנִּיאָ גּוּוֹנָהָא, זְמַנִּין לְטַב, וְזְמַנִּין לְבִישׁ, זְמַנִּין
 לְרַחֲמִי, זְמַנָּא לְדִינָא.

וְתֵרָא הָאֶשָּׁה פִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאֻוָּה הוּא
 לְעֵינַים. תָּא חֲזִי, דְּהָא בְּנֵי נְשָׂא לָא מְסַתְּפְלִין,

וְלֹא יִדְעִין, וְלֹא מִשְׁגִּיחִין. בְּשַׁעֲתָא דְבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא לְאָדָם, וְאוֹקִיר לִיה בִּיקִירוֹ עֲלָאָה, בְּעָא מְנִיָּה
 לְאֵתְדִבְקָא בִּיה בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח יְחִידָאִי, וּבְלָבָא יְחִידָאִי,
 וּבְאַתֵּר דְּדִבְקוּתָא יְחִידָאִי, דְּלֹא ^(דף רכא ע"ב) אֲשַׁתַּנִּי, וְלֹא
 מִתְהַפֵּךְ לְעֵלְמִין. בְּהֵוּא קְשׁוּרָא יְחִידָא, דְּכֹלָא בִּיה
 אֲתַקְשֵׁר. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, ^(בראשית ב) וַעֲן הַחַיִּים בְּתוֹךְ
 הַגֵּן.

לְבַתֵּר סָטוּ מְאַרְחָא דְמֵהִימְנוּתָא, וְשִׁבְקוּ אֵילָנָא
 יְחִידָאִי, עֲלָאָה מְכָל אֵילָנִין. וְאַתּוּ לְאֵתְדִבְקָא
 בְּאַתֵּר דְּמִשְׁתַּנִּי, וּמִתְהַפֵּךְ מִגּוּוֹנָא לְגּוּוֹנָא וּמִטַּב לְבִישׁ
 וּמִבִּישׁ לְטַב. וּנְחַתִּי מֵעֵילָא לְתַתָּא, וְאַתְדִבְקוּ לְתַתָּא
 בְּשִׁנּוּיִין סְגִיאִין. וְשִׁבְקוּ אֵילָנָא יְחִידָאָה, עֲלָאָה מְכָל
 אֵילָנִין. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, ^(קהלת ז) אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת
 הָאָדָם יֶשֶׁר וְגו'.

וְדָאִי פְדִין אֲתַהַפֵּךְ לְבִיָּהוּ, בְּהֵוּא סְטָרָא מִמֶּשׁ, זְמַנִּין
 לְטַב, זְמַנִּין לְבִישׁ, זְמַנִּין לְרַחֲמִי, זְמַנִּין לְדִינָא.
 בְּהֵאִי מְלָה דְאֵתְדִבְקוּ בָּהּ וְדָאִי, ^(קהלת ז) בְּקִשׁוֹ חֲשִׁבוֹנוֹת
 רַבִּים, וְאַתְדִבְקוּ בָּהּ.

אֲמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, אָדָם, שְׁבַקְתָּ חַיִּי
 וְאַתְדִבְקְתָּ בְּמוֹתָא. חַיִּי, דְכְּתִיב וַעֲן הַחַיִּים בְּתוֹךְ
 הַגֵּן, דְאֶקְרִי חַיִּים. דְּמָאן דְאֶחִיד בִּיה, לָא טְעִים מוֹתָא

לְעַלְמִין. אֶת־דְּבַקְתָּ בְּאֵילָנָא אַחְרָא, הָא וַדַּאי מוֹתָא הוּא
 לְקַבְלָךְ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ה) רְגֵלְיָהּ יוֹרְדוֹת מוֹת,
 וְכְתִיב, (קהלת ז) וּמוֹצָא אֲנִי מֵר מִמּוֹת אֶת הָאִשָּׁה. וַדַּאי
 בְּאַתֵּר דְּמוֹתָא אֶת־דְּבַק, וְשִׁבְק אֶת־ר דְּחִי. בְּגִין כִּף אֶת־גְּזֵר
 עֲלֵיהּ וְעַל כָּל עֲלֵמָא מוֹתָא.

אִי הוּא חָטָא, כָּל עֲלֵמָא מַה חָטוּ. אִי תִימָא, דְּכָל עֲלֵמָא
 אֲכִילֵי מְאִילָנָא דָא, וְאַתְרָמִי לְכֻלָּא. לָאו הָכִי. אֶלָּא
 בְּשַׁעְתָּא דְאָדָם קָאִים עַל רְגְלוֹי, חָמִי לִיהּ בְּרִיין פְּלָהוּ,
 וְדַחִילוּ מִקָּמִיהּ, וְהוּוּ נָטְלִין אֲבַתְרִיהּ, כְּעַבְדִּין בְּתֵר
 מִלְכָּא. וְהוּא אָמַר לוֹן, אֲנָא וְאַתוֹן, (תהלים צח) בְּאוּ
 נִשְׁתַּחֲוּהּ וְנִכְרַעָהּ וְגו'. וְאֶזְלוּ פְּלָהוּ אֲבַתְרִיהּ. פִּיּוֹן דְּחִזּוּ
 דְאָדָם סְגִיד לְהֵאִי אֶתֵר, וְאַתְדְּבַק בֵּיהּ, פְּלָהוּ אֶת־מִשְׁכּוֹ
 אֲבַתְרִיהּ וְגָרִים מוֹתָא לְכָל עֲלֵמָא.

וְכִדִּין אֲשַׁתְּנִי אָדָם לְכַמָּה גְּוּוֹנִין, זְמַנִּין דִּינָא, זְמַנִּין
 רַחֲמֵי זְמַנִּין מוֹתָא, זְמַנִּין חִי. וְלֹא קָאִים בְּקִיּוּמָא
 תְּדִיר בְּחַד מְנִייהוּ, בְּגִין דִּהֵהוּא אֶתֵר גָּרִים לִיהּ. וְעַל דָּא
 אֶקְרִי, חֶרֶב הַמֶּתֶהֱפֶכֶת, הַמֶּתֶהֱפֶכֶת מִסְטָרָא דָא לְסְטָרָא
 דָּא, מִטְב לְבִישׁ, מִרַחֲמֵי לְדִינָא, מִשְׁלָם לְקָרְבָּא,
 מִתֶּהֱפֶכֶת הִיא בְּכֻלָּא. טַב וְרַע דְכְּתִיב, (בראשית ב) וְעַץ
 הַדַּעַת טוֹב וְרַע.

וּמִלְכָּא עֲלָאָה, לְרַחֲמָא עַל עוֹבְדוּי, אוֹכַח לִיהּ, וְאָמַר

לִיָּהּ, וַיִּמְעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ וְגו', וְהוּא
 לֹא קָבִיל מִנִּיהָ, וְאֶת־מִשְׁךָ בְּתֵר אֶת־תִּיהָ, וְאֶת־תְּרִיךְ
 לְעֵלְמִין. דִּהָא אֶת־תָּא לְאֶתְרָא (ס"א לְאֶתְרָא דָּא) סִלְקָא וְלֹא
 יִתִּיר, וְאֶת־תָּא גָרִים מוֹתָא לְכֻלָּא.

תָּא חֲזִי, לְעֵלְמָא דְאֶתִּי כְּתִיב, (ישעיה סד) כִּי כִימִי הָעֵץ יִמִּי
 עָמִי, כִּימִי הָעֵץ, הֵהוּא דְאֶשְׁתִּמּוֹדְעָא, בֵּיה זְמָנָא,
 כְּתִיב, (ישעיה כד) בִּלְע הַמּוֹת לְנֹצַח וּמַחָה ה' אֱלֹהִים דְּמַעָה
 מֵעַל כָּל פְּנִים וְחָרַפְתָּ עִמּוֹ יִסִּיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ וְגו' (עד

באן נדפס בווקרא):

וַיִּקְרְבוּ יִמֵּי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת. תָּאנָא, אָמַר רַבִּי חִיָּיא,
 כְּתִיב וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאָרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה
 שָׁנָה, הָתָם בְּקִיּוּמִיהָ יַעֲקֹב, וְהָכָא בְּמִיתָתֶיהָ יִשְׂרָאֵל.
 דְּכְתִיב, וַיִּקְרְבוּ יִמֵּי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָכִי
 הוּא וְדָא, דִּהָא לֹא כְּתִיב וַיִּקְרַב יוֹם יִשְׂרָאֵל לְמוֹת, אֱלָא
 יִמֵּי, וְכִי בְּכַמָּה יוֹמֵי מִית בְּר נֶשׁ, וְהָא בְּשַׁעְתָּא חֲדָא,
 בְּרַגְעָא חֲדָא, מִית וְנִפְיָק מֵעֲלָמָא.

אֱלָא הָכִי תָּאנָא, כִּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְאֶתְבָּא
 רוּחִיהָ לִיָּהּ, כָּל אֵינּוֹן יוֹמִין דְּקָאִים בְּר נֶשׁ בְּהָאִי
 עֲלָמָא, אֶת־פְּקֻדֵּי קַמִּיהָ, וְעָאֲלִין בְּחוּשְׁבָּנָא. וְכִד אֶת־קְרִיבוּ
 קַמִּיהָ לְמִיעַל בְּחוּשְׁבָּנָא, מִית בְּר נֶשׁ. וְאֶתִּיב קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא רוּחִיהָ לִיָּהּ, הֵהוּא הָבֵל דְּאֶפִּיק וְנִפְח בֵּיה,
 אוֹתְבִיהָ לְגַבִּיהָ.

זָכָאָה חוּלְקִיָּה דְהָהוּא בַר נֶשׁ, דִּיּוֹמוּי אֶתְקָרִיבוּ גַבֵּי
 מִלְכָּא בְּלֹא כְּסוּפָא, וְלֹא דְחֵי יוֹמָא מְנַיְיָהוּ לְבַר,
 דִּישִׁפְּח בְּהָהוּא יוֹמָא, דְּאֶתְעֵבִיד בֵּיה חוּבָא. בְּגִין כֶּךָ,
 כְּתִיב בְּצַדִּיקָא, קָרִיבָה. (וְהֵיךְ יִקְרָבוֹן) מְשׁוּם דְּקָרִיבוּ יוֹמוּי
 קָמִי מִלְכָּא, בְּלֹא כְּסוּפָא.

וּוִי לְרִשִׁיעֵיָא, דְּלֹא כְּתִיב בְּהוּ קָרִיבָה, וְהֵיךְ יִקְרָבוֹן יוֹמֵי
 קָמִי מִלְכָּא, דְּהָא כָּל יוֹמוּי בְּחוּבֵי עֲלֵמָא אֶשְׁתַּכְּחוּ.
 וּבְגִינֵי כֶּךָ לֹא יִקְרָבוֹן קָמִי מִלְכָּא, וְלֹא יִתְמַנּוֹן קָמִיָּה,
 וְלֹא יִדְכְּרוּ לְעֵילָא, אֶלָּא אֵינוֹן שְׂצִיאָן מְגוּוֹיְיָהוּ. עַלִּיָּהוּ
 כְּתִיב, (מְשַׁלִּי ד) דְּרַךְ רְשָׁעִים כְּאִפְלָה לֹא יִדְעוּ בַּמָּה יִכְשְׁלוּ.

(דף רכב ע"א)

וְהַכָּא וַיִּקְרָבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל וְדֵאֵי, בְּלֹא כְּסוּפָא,
 בְּשְׁלִימוֹתָא, בְּחֻדּוֹתָא שְׁלִים. וּבְגִינֵי כֶּךָ, יְמֵי
 יִשְׂרָאֵל, דְּהָוָה שְׁלִים יִתִּיר יִשְׂרָאֵל מִיַּעֲקֹב. וְאֵי תִימָא,
 וְהָא כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית ס"ה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, שְׁלִים. שְׁלִים הָוָה,
 וְלֹא שְׁלִים בְּדַרְגָּא עֲלָאָה כִּישְׂרָאֵל.

תַּנְיָא, אָמַר רַבֵּי יוֹסִי, בְּשַׁעֲתָא דִּיּוֹמוּי דְּבַר נֶשׁ
 אֶתְפַּקִּידָן קָמִי מִלְכָּא, אֵית זָכָאָה דְּאֶתְפַּקִּידָן
 יוֹמוּי וּרְחִיקִין מִקָּמִי מִלְכָּא. וְאֵית זָכָאָה, דְּכַד מִתְפַּקִּידָן
 יוֹמוּי, קָרִיבִין וְסְמִיכִין לְמִלְכָּא, וְלֹא מִתְרַחֲקִין. בְּלֹא
 כְּסוּפָא עֲאֲלִין, וְקָרִיבִין לְמִלְכָּא. זָכָאָה חוּלְקִהוֹן. הֲדָא
 הוּא דְכְּתִיב, וַיִּקְרָבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת.

וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְכִי שָׂאָר שְׁבֻטֵינוּ
 לָאוּ בְנוֵי אֵינוֹן. אֵלָּא אָמַר רַבִּי אַבָּא, יוֹסֵף בְּנוֹ
 הָוָה יִתִּיר מִכָּלֵהוּ. דִּתְנִינוּן, בְּשַׁעֲתָא דְאַנְתְּתִיָּה דְפּוֹטִיפֶר
 דְּחֻקְתָּ לֵיהּ לְיוֹסֵף, מַה כְּתִיב, (בראשית ט) וַיָּבֵא הַבַּיִתָּה
 לַעֲשׂוֹת מִלְּאכְתּוֹ וַאֲיִן אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת. הַאי קָרָא הָכִי
 מִבְּעֵי לֵיהּ, וַאֲיִן אִישׁ בְּבֵית. מַהוּ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת. אֵלָּא
 לְאַכְלָלָא דִּיּוֹקְנָא דִּיעֵקֵב, דִּהוּהוּ תַמְן וְאַשְׁתַּכַּח תַמְן.
 וּבְגִינֵי כֶּף מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת, אֲבָל אִישׁ אַחֲרָא הָוָה תַמְן. כִּיּוֹן
 דְּסָלִיק יוֹסֵף עֵינוֹי, וְחָמָא דִּיּוֹקְנָא דְאַבּוּי, יְתִיב בְּקִיּוּמִיָּה,
 וְתַב לְאַחֲרָא.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (בראשית ט) וַיִּמָּאן וַיֹּאמֶר אֵל אֶשֶׁת
 אֲדָנָיו. אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אַתְּ אֲמַרְתְּ
 וַיִּמָּאן, וַיֹּאמֶר. חֲפִידָא, וַיִּמָּאן וַיֹּאמֶר אַחֲרָא, יִיתִי לְבִרְכָא
 לְבִנְךָ, וַיִּתְּבַרְכוּן בֵּיהּ. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, וַיִּמָּאן אֲבִיו
 וַיֹּאמֶר יִדְעָתִי בְּנֵי יִדְעָתִי.

כִּיּוֹן דְּאָמַר יִדְעָתִי בְּנֵי, אֲמַאי אָמַר, יִדְעָתִי אַחֲרָא. אֵלָּא
 אָמַר, יִדְעָתִי בְּנֵי, בְּזִמְנָא דְקִיּוּמָת בְּגוּפְךָ דְאַתְּ
 בְּרִי, כַּד חָמִית דִּיּוֹקְנָא דִּילִי, וְתַבַּת בְּקִיּוּמְךָ. וּבְגִינֵי כֶּף
 כְּתִיב, יִדְעָתִי בְּנֵי, יִדְעָתִי. עַל מַה דְּאֲמַרְתְּ דְּדָא הוּא
 בּוֹכְרָא, גַּם הוּא יְהִיָּה לְעָם וְגַם הוּא יִגְדֵּל, וְהָכָא בְּגִין כֶּף
 כְּתִיב, וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף, לְבָנוֹ לְיוֹסֵף מִמֶּשׁ.

דְּבַר אַחַר, וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף, דְּבַדְיוֹקָנָא חַד הָוּוּ
 מִתְחַזְזִין. דְּכָל מֵאן דְּחָמֵי לְיוֹסֵף, הָוּה אֲסֵהִיד
 דְּבָרִיהּ דְּיַעֲקֹב הָוּה. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, פְּלֵא הָכֵי הוּא. וְעוֹד
 דְּיוֹסֵף זָן לִיהּ וּלְבָנוֹי בְּסַבּוּתִיהּ, וּבְגִינֵי כֶּף בְּנוֹ מִמֶּשׁ,
 יִתִּיר מִכְּלָהּוּ. וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף, אֲמַאי לְיוֹסֵף וְלֹא
 לְאַחֵרָא. מְשׁוּם דְּרִשׁוּתָא הָוּה בִּידֵיהּ לְסַלְקִיהּ מִתַּמָּן.

רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, כִּיּוֹן דְּיַעֲקֹב הָוּה יַדַּע דְּבָנוֹי יִשְׁתַּעְבְּדוּן
 בְּגָלוּתָא תַּמָּן בְּמִצְרַיִם, אֲמַאי לֹא אֶתְקַבֵּר תַּמָּן בְּגִין
 דְּיִגִּין זְכוּתִיהּ עַל בְּנוֹי. אֲמַאי בְּעָא לְאַסְתִּלְקָא מִתַּמָּן.
 וְהָא כְּתִיב, (תהלים קג) פָּרַחַם אָב עַל בָּנִים, אֵן הוּא
 רַחֲמָנוּתָא.

אַלֵּא הָכֵי תֵאנָא, בְּשַׁעְתָּא דְּהָוּה נַחִית יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם,
 הָוּה דְּחִיל. הָוּה אָמַר, דִּילְמָא חַס וְשָׁלוֹם יִשְׁתַּצוּן
 בְּנֵי בִינֵי עַמְּמִיא, וְדִילְמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִסְלַק
 שְׂכִינְתֵיהּ מִינֵי פְּקַדְמִיתָא. מַה כְּתִיב, (בראשית לד) וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב וַגּו'. (בראשית מז) (וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל) אֵל תִּירָא
 מִרְדָּה מִצְרַיִמָּה כִּי לְגוֹי גָדוֹל אֲשִׁימְךָ שָׁם. וּמַה דְּאִמְרַת
 דִּילְמָא אֲסַלַק שְׂכִינְתִי מִבִּינְךָ, אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה.
 אָמַר עוֹד, דְּחִילְנָא דִּילְמָא אֶתְקַבֵּר תַּמָּן, וְלֹא אֲזַכֵּה עִם
 אֲבֹהַתִּי. אָמַר לִיהּ וְאֲנֹכִי אֶעְלֶךָ גַּם עָלֶה. אֶעְלֶךָ,
 מִמִּצְרַיִם. גַּם עָלֶה, לְאַתְקַבְּרָא בְּקַבְּרָא דְּאֲבֹהַתְךָ.

בְּגִינֵי כֶּף, בְּעַא לְסִלְקָא גְרַמְיָה מִמְצָרִים. חַד, דְּלֹא
 יַעֲבֹדוּן מְנִיָּה דְחָלָא, דְּהָא חֲמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא זְמִין לְאַתְפָּרְעָא מִדְּחֲלִיהוֹן. וְחַד, דְּחֲמָא דְשְׂכִינְתָּא
 יְשׁוּי מְדוּרִיָּה בֵּין בְּנוֹי בְּגָלוּתָא. וְחַד, בְּגִין דִּיהָא גּוֹפִיָּה
 דְּיִיר בֵּין גּוֹפִיָּיהוּ דְאַבְהָתוּי לְאַתְפָּלְלָא בֵּינֵיהוּ, וְלֹא
 יתְמַנֵּי עִם חֲיִיבֵיָא דְמִצְרָאֵי.

וְתַנִּינָן, גּוֹפָא דִיעֶקֶב, אֶתְמַשִּׁיךְ מִשׁוֹפְרוּי דְהָאָדָם
 הָרָאשׁוֹן, וְהוּהוּ דִיּוֹקְנִיָּה דִיעֶקֶב, דִּיּוֹקְנָא עֲלָאָה
 קְדִישָׁא. דִּיּוֹקְנָא דְכוּרְסִיא קְדִישָׁא, וְלֹא בְעַא לְאַתְקַבְרָא
 בֵּינֵי חֲיִיבֵיָא. וְרוּזָא דְמִלָּה, דְּבִאֲבָהָן לִית פִּירוּדָא כָּלִל.
 וְעַל דָּא כְּתִיב וְשָׁכַבְתִּי עִם אֲבוֹתַי.

וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף, בְּנוֹ, בְּחַד דִּיּוֹקְנָא דְאַנְפִּין, בְּגִין
 דְּבְרַעוּתָא דְרוּחָא וְלִבָּא, אֹלִיד לִיהָ יִתִּיר
 מִכְּלָהּ. תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (בראשית ל) הַמַּעַט קָחְתָּךְ אֶת
 אִישִׁי, דְּכָל רַעוּתָא דִיעֶקֶב בְּרַחַל הוּהוּ, וּבְגִין כֶּף (דף רכב ע"ב)
 וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף.

תָּאנָא, רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (דברים כט) הַנְּסֹתְרוֹת לֵה'
 אֱלֹקֵינוּ וְגו'. הַנְּסֹתְרוֹת לֵה' אֱלֹקֵינוּ, תָּא חֲזִי,
 כַּמָּה אֵית לִיהָ לְבַר נָשׁ לְאַזְדַּהֲרָא מִחֻבּוּי, וְלְאַסְתְּפִלָּא
 דְּלֹא יַעֲבֹר עַל רַעוּתִיָּה דְמֵאֲרִיָּה. דְּתַנִּינָן, כָּל מַה דְּבַר נָשׁ
 עֲבִיד בְּהָאֵי עֲלָמָא, בְּסַפְרָא כְּתִיבּוּ אֵינוֹן עוֹבְדִין, וְעֲאֲלִין

בְּחוֹשְׁבָנָא קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא, וְכֹלָא אֲתַגְלִיִּיא קָמִיהָ.
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ירמיה כג) אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וְאֲנִי
 לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם ה' . אִי הָכִי, אֵיךְ לֹא יִסְתַּמֵּר בַּר נֶשׁ
 מְלָמִיחַב קָמִיהָ דְמֵאֲרִיהָ. וְתַנְיִנּוּ, אֶפִּילוּ הָהוּא (מאן) מֵה
 דְחָשִׁיב בַּר נֶשׁ וְאִסְתַּלַּק בְּרַעוּתִיהָ, כֹּלָא אֲשַׁתְּכַח קָמִי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא אֲתַאבִּיד מִנִּיהָ.

תָּא חֲזִי, בַּהֲהוּא לֵילִיָּא דְעָאֲלַת לֵאָה לְגַבִּיָּה דִיעֶקֶב,
 וַיַּהֲבַת לֵיהּ אֵינוֹן סִימָנִין דִּיהַב יַעֲקֹב לְרַחֵל, סָלִיק
 בְּרַעוּתִיהָ דְאִיהִי רַחֵל, וְשִׁמְשׁ שְׁמוּשָׁא בָּהּ. וְהָיָא טָפָה
 קְדָמִיתָא דִיעֶקֶב הָוֹת. דְכְּתִיב, (בראשית מט) כִּחִי וְרֵאשִׁית
 אוֹנִי, וְסֹבֵר דְאִיהִי רַחֵל. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ גָלִי
 עֲמִיקְתָּא וּמִסְתַּרְתָּא, וַיֵּדַע מַה בַּחֲשׂוֹכָא, סָלִיק הָהוּא
 רַעוּתָא לְאֲתַרִּיהָ, וּבְכִירוּתָא דְרֵאוּבֵן אִסְתַּלַּק לְיוֹסֵף. מָאִי
 טַעֲמָא, מְשׁוּם דְהָא דְרַחֵל הָוֹת, הָיָא טָפָה קְדָמִיתָא
 דְנַפְקַת מִיעֶקֶב. וּבְגִין דְהָוֹת דִּילָהּ, הָהוּא בְכִירוּתָא מִמֶּשׁ
 דְרֵאוּבֵן, יָרִית יוֹסֵף. וְרַחֵל יָרְתָה לְהָהוּא דִּילָהּ.

וּבְגִין כֶּהָ, רָזָא דְמְלָהּ, לֹא אִסְתַּלַּק רֵאוּבֵן בְּשִׁמָּא כְּשָׂאָר
 שְׁבִטִין. אֶלָּא רֵאוּבֵן. כְּלוּמַר חֲמוּ בַר, רֵאוּ בִן
 סָתָם. וְהָאִי בִן לֹא אֲתִידַע שְׁמִיהָ, וְעַל דָּא לֹא קָרִיא לֵאָה
 בְּנֵי בַּהֲאִי שְׁמָא, וְלֹא אֶקְרִי רֵאוּ בְּנֵי, דְהָא לֵאָה יְדַעַת
 עוּבָדָא.

וְתַנְיָנָן, גְּלִי קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּיעֲקֹב לְאוֹ
 רְעוּתִיהָ לְמִיחַב קָמִיהָ בְּהָאִי, וְלֹא אֶסְתַּכַּל
 בְּרְעוּתָא בְּאַתְתָּא אַחְרָא בְּהֵיאָ שְׁעָתָא, כְּשָׂאָר חֵיִיבִי
 עֲלָמָא. וְעַל כֵּךְ כְּתִיב, (בראשית לז) וַיְהִי בְּנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם
 עָשָׂר. דְּהָא בְּנֵיהוּ דְשָׂאָר חֵיִיבִי עֲלָמָא דְעֶבְדִּין הֵהוּא
 עוֹבְדָא, בְּשִׂמְאָ אַחְרָא אֶקְרוּן. וְהָא יְדִיעָא מְלָה דָא לְגַבֵּי
 חֲבַרְיָא, וּבְגִינֵי כֶךְ וַיִּקְרָא לְבָנוּ לְיוֹסֵף, בְּנוּ מִמֶּשׁ,
 מְשִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא (ד"א ל"ג בְּרִייה) בְּנוּ הוּהוּ.

תַּאנָּא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בַּמָּה אוֹמֵי לִיהָ יַעֲקֹב לְיוֹסֵף,
 דְכְתִיב שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יָרְכִי. אֶלָּא בְּהֵהוּא
 אֶת קֵיִימָא, דְּהוּהוּ רְשִׁים בְּבִשְׂרִיהָ, דְּדָא חֲשִׁיבוּתָא דְאַבְהָן
 יִתִּיר מִכְּלָא. וְהָאִי בְּרִית, רְזָא דְיוֹסֵף אִיהוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאַבְרָהָם וּבְיַעֲקֹב כְּתִיב, שִׁים נָא יָדְךָ
 תַּחַת יָרְכִי, תַּחֲוֹת יָרְכִי, כְּלוּמַר, בְּהֵהוּא אֶתֶר
 דְּרַמִּיזָא בְּשִׂמְאָ קְדִישָׁא, וְאַפִּיק זֶרְעָא קְדִישָׁא מִהֵימְנָא
 לְעֲלָמָא. בְּיַצְחָק לֹא כְּתִיב, בְּגִין דְּנִפְיָק מִנִּיהָ עָשׂוּ.

תוּ, מֵאִי טַעְמָא הָכָא, שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יָרְכִי אֶל נָא
 תְּקַבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם. אֶלָּא אָמַר לִיהָ יַעֲקֹב לְיוֹסֵף,
 בְּהָאִי רְשִׁימָא קְדִישָׁא אוֹמֵי לִי, דְּאַפִּיק זֶרְעָא קְדִישָׁא
 מִהֵימְנָא לְעֲלָמָא, וְאַתְנַטִּיר, וְלֹא אֶסְתַּאב לְעֲלָמִין. דְּלֹא
 יִתְקַבֵּר בֵּין אֵינוֹן מְסֻאֲבִין, דְּלֹא נְטֻרוֹ לִיהָ לְעֲלָמִין.

דְּכַתִּיב בְּהוֹ, (יחזקאל כג) אֲשֶׁר בְּשֵׁר חַמּוּרִים בְּשָׂרָם וְזָרְמַת
סוּסִים זָרְמַתָּם.

וְאִי תִימָא, הָא יוֹסֵף דְּנִטִיר לִיה עַל כֹּלָא, אִמַּאי
אֶתְקַבֵּר בֵּינַיְיָהוּ. אֶלָּא תַנִּינָן, כְּתִיב, (יחזקאל א) הֲלִיָּה
הָיָה דְבַר ה' אֶל יְחֻזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כְּשָׂדִים עַל
נְהַר כְּבָר, וְהָא תַנִּינָן, דְּשְׁכִינְתָא לָא שְׂרִיא אֶלָּא בְּאַרְעָא
דְּיִשְׂרָאֵל. אִמַּאי הָכָא שְׁכִינְתָא. אֶלָּא עַל נְהַר כְּבָר כְּתִיב,
וְכַתִּיב וַתְּהִי עָלָיו שָׁם יַד ה'. אוּף הָכָא, יוֹסֵף בְּמִיא
אֶתְרַמֵּי אַרוּנָא דִּילִיָּה. אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִי יוֹסֵף
אֶסְתַּלַּק מִהָכָא, גָּלוּתָא לָא אֶתְקִיִים. אֶלָּא תְהֵא קְבוּרַתִּיה
בְּאַתֵּר דְּלֹא יִסְתָּאב, וַיִּסְבְּלוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גָּלוּתָא.

תַּאנָּא, אֲמַר רַבֵּי יוֹסֵף, חָמָא יַעֲקֹב דְּהָא בְּכֹלָא אֶתְתַּקֵּן
לְכַרְסִיא קַדִּישָׁא בְּאַבְתָּן (בְּאַבְתָּן). אֲמַר, אִי הָכִי
יִתְקַבֵּר, הֵיךְ גּוּפָא דָא אֶחֱיָדָא בְּאַבְתָּתָא, וְאַפִּילוּ מְעַרְתָּא
דְּאֶתְקַבֵּר תַּמָּן אֶקְרִי כְּפִילְתָּא. בְּגִין דְּכָל מְלָה דְּכְפִילְתָּא
הוּא תַרִּין וְחַד, אוּף מְעַרְתָּא תַרִּין וְחַד.

וְתָא חַזִּי, אֲבַהֲתָא זָכוּ לְאֶתְקַבְּרָא תַמָּן, אֵינּוּן וְזוּוּגִיָּהוּ.
יַעֲקֹב (דף רכג ע"א) הוּא וְלֹאָה, מַאי טַעְמָא רַחֵל לָא,
וְהָא כְּתִיב, (בראשית כט) וְרַחֵל עֲקָרָה, דְּאִיָּהּ עֲקָרָא דְּבֵיתָא.
אֶלָּא, לֹאָה זָכְתָה בֵּיה, לְאַפְקָא שִׁית שְׁבַטִין מְגֻזְעָא
קַדִּישָׁא בְּעֵלְמָא יִתִיר. וּבְגִינֵי כֹךְ, אֶתִּיָּהֲבַת עַמִּיָּה
לְזוּוּגָא בְּמְעַרְתָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לֵאמֹר כָּל יוֹמָהָא, הוֹת בְּפִרְשֵׁת אֹרְחִין
 קַיִימָא, וּבְכַת בְּגִינִיה דִּיעֵקֵב, כִּד שְׁמַעַת דְּאִיהוּ
 צְדִיקָא. וְצִלוֹתָא אֶקְדַּמַת לֵיהּ. וְהֵינּוּ דְכַתִּיב, (בראשית כט)
 וַעֲיַנִּי לֵאמֹר רַכּוֹת, כִּמָּה דְאוֹקִימָנָא, דְּמִקְדַּמַת וַיִּתְּבַת
 בְּפִרְשֵׁת אֹרְחִין לְמִשְׁאֵל.

רַחֵל לֹא נִפְקַת לְאוֹרְחִין לְעֵלְמָא. בְּגִינִי כִּף זִכְתָּה לֵאמֹר
 לְאַתְקַבְּרָא עִמִּיהּ. וְרַחֵל קַיִימַת קְבוּרָתָהּ בְּפִרְשֵׁת
 אֹרְחִין וְאַתְקַבְּרַת תַּמָּן. הֵדָא הוּא דְכַתִּיב, וְאֲנִי בָּבְאִי
 מִפְּדֵן מִתָּה עָלַי רַחֵל. מֵהוּ עָלַי. עָלַי וְדֵאִי, כְּלוּמַר בְּגִינִי.
 בְּאַרְץ כְּנַעַן בְּדַרְדָּר, בְּגִינִי מִיִּתַת בְּדַרְדָּר, דְּלֹא נִפְקַת בְּגִינִי
 לְעֵלְמִין כַּאֲחֵתָהּ.

בְּגִין כִּף, לֵאמֹר דְּנִפְקַת וּבְכַת בְּפִרְשֵׁת אֹרְחִין בְּגִינִיה
 דִּיעֵקֵב, זִכְתָּה לְאַתְקַבְּרָא עִמִּיהּ. רַחֵל דְּלֹא בַעֲתַת
 לְמִיפֵק וּלְמִשְׁאֵל בְּהַדְּיָה, בְּגִין כִּף קְבוּרָתָהּ בְּפִרְשֵׁת
 אֹרְחִין. וְרוּזָא דְמַלְהָ, הָא אוֹקִימָנָא וְאַתְמַר, דָּא
 בְּאַתְגַּלְיָא, וְדָא בְּאַתְכַּסִּיא.

וְתָא חוּי, דְּתַנְיָא, דְּמַעִין סְגִיָּאִין שְׁדִיָּאִת הֵהִיא צְדִיקַת
 לֵאמֹר, בְּגִין לְמַהוּי חוּלְקִיָּה דִּיעֵקֵב, וְלֹא בְּהַהוּא
 רְשַׁע דִּיעָשׂוּ. וְהֵינּוּ דְּתַנְיָנָן, כָּל בַּר נָשׁ דְּאוּשִׁיד דְּמַעִין
 קַמִּיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִף עַל גַּב דְּאַתְגְּזוּר עָלֶיהּ
 עוֹנֶשָׁא, יִתְקַרַע, וְלֹא יִכִּיל הֵהוּא עוֹנֶשָׁא לְשִׁלְטָאָה בֵּיהּ.

מִנְלָן, מִלְאָה, דְּהָא לָאָה אֲתַגְזֹר לְמַהוּי חוּלְקָא דְעֵשׂוֹ,
וְהִיא בְּבַעוּתָא אֲקַדְיַמַּת לִיהּ לִיעֵקֵב, וְלֹא אֲתִיְהִיבַת לִיהּ
לְעֵשׂוֹ.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וְשִׁכְבַּתִּי עִם אַבּוּתִי וְגוֹ.
רַבִּי יִצְחָק פָּתַח וְאָמַר, (קהלת א) מִה יִתְרוֹן לְאָדָם בְּכָל
עֲמָלוֹ שִׁיעֲמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ. בְּכִמָּה אֲתַר אֲתַמַּר
דְּאִסְתַּכְּלָנָא בְּמַלּוּי דְשְׁלָמָה וְאֲתַחְזִי מַלּוּי סְתִימִין, אֲבַל
כְּלָהּוּ מַלְי דְשְׁלָמָה, כְּלָהּוּ אֲקָרוּן בְּחַכְמַתָּא.

דְּתַנִּיא כְּתִיב, (מלכים א ה) וַתֵּרֶב חֲכַמַּת שְׁלָמָה, בְּיוֹמוּי
דְשְׁלָמָה מַלְכָּא, קַיִימָא סִיְהָרָא בְּאִשְׁלָמוּתָא.
וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, וַתֵּרֶב חֲכַמַּת שְׁלָמָה מִחֲכַמַּת כָּל בְּנֵי קָדָם.
תַּמָּן תַּנִּינָן, מֵאֵן אֵינּוֹן בְּנֵי קָדָם, הָא אֲוִקְמוּהָ. אֲבַל
חֲכַמַּת בְּנֵי קָדָם, הִיא חֲכַמַּתָּא דִּירְתוּ מֵאַבְרָהָם.

דְּתַנִּיא כְּתִיב, (בראשית כד) וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ
לְיִצְחָק. מֵאִי אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ. דָּא חֲכַמַּתָּא
עֲלָאָה דְהוּהָ יַדַּע בְּשִׁמְאָ קַדִּישָׁא דִקְוּדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וּמִשְׁמַע אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ, דְהוּהָ דִילִיָּהּ. כְּדִתַּנִּינָן בְּהִיא
בַּת דְהוּת לִיהּ לְאַבְרָהָם, וּבְכָל שְׁמָהּ.

וּלְבְנֵי הַפִּילִגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מִתְּנּוֹת
וְגוֹ. דִּיְהֵב לָהּ מִלִּין יְדִיעָאן, בְּכַתְרִין תַּתְּאִין,
וּבְאֵן אֲתַר אֲשֶׁרִי לֹון, אֶל אֶרֶץ קָדָם. וּמִתַּמָּן יִרְתוּ בְּנֵי